

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 16. 3. 2017

Číslo: Ročník 27 (2017), Číslo 1

Sekce: Nové trendy

Název článku: Nové uživatelské rozhraní Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové aneb Od katalogu k discovery

Autor: Hana Hornychová

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20170113>

Nové uživatelské rozhraní Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové aneb Od katalogu k discovery

Hana Hornychová

Od ledna letošního roku je na adrese <http://primo.svkhk.cz> přístupné nové uživatelské rozhraní Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové (SVK HK).

Pochází z rodiny discovery systémů, dodavatelem je firma Ex Libris a v knihovnické komunitě je tento systém znám pod názvem Primo. Ze stejné rodiny discovery je např. portál Knihovny.cz. Na vylepšení svých rozhraní pracují i menší knihovny; ty nasazují tzv. katalogy nové generace. Jaký je rozdíl mezi katalogem nové generace a discovery systémem? V praxi se tyto produkty příliš nerozlišují. Přesto lze definovat rozdíly mezi oběma druhy uživatelských rozhraní. Katalogy nové generace se vyznačují vyhledáváním z jednoho místa (à la Google), použitím faset pro zpřesňování dotazu, obohaceným obsahem – např. obálkami knih a obsahy, řazením výsledků na základě relevance, doporučováním podobných zdrojů a napojením na sociální sítě. Discovery systém obsahuje všechny výše uvedené komponenty, a navíc je specifický tím, že integruje do vyhledávání všechny zdroje, které daná knihovna vlastní (katalog knihovny, elektronické zdroje, digitalizované dokumenty, centrální index - tj. zahraniční zdroje). Lze tedy vyhledávat z jednoho místa v „domácích“ i vzdálených zdrojích.

Výhodou našeho nového rozhraní je také integrace čtenářského konta. Čtenář má možnost nejen vyhledávat, ale zároveň spravovat své výpůjčky a požadavky.

Do vyhledávání jsou zapojeny všechny dostupné zdroje – katalog knihovny (všechny druhy dokumentů jako v původním OPACu), autoritní záznamy, dokumenty uložené v Digitální knihovně SVK HK, placené databáze EBSCO. Naprostou novinkou je zapojení centrálního indexu – tzn. plných textů zahraničních článků. Nabídka zahraničních zdrojů je tedy rozšířená a přístupná z jednoho místa.

Na co si budou muset naši uživatelé zvyknout? Je to především jiný pohled na výsledky vyhledávání. Záznamy nejsou řazené jako v klasickém elektronickém katalogu podle názvu nebo data vydání. Řazení je postavené na relevanci. To je mechanismus, který vyhodnocuje a následně řadí záznamy podle toho, co by pro uživatele mohlo být nejlepší. S výsledky je možné dále pracovat, což v klasickém elektronickém katalogu jde po provedení dotazu jen velmi obtížně.

Zvláštností discovery systému je způsob získávání dat – resp. metadat. Ta se do něj musejí sklízet, protože systém si vytváří vlastní soubor pro vyhledávání. U nás probíhá sklízení záznamů z katalogu jednou denně, takže nově vzniklé bibliografické záznamy se do Prima dostanou druhý den. Naproti tomu exemplářová informace je zobrazována v reálném čase. Uživatel se samozřejmě musí dovědět, zda je kniha půjčená v momentě, kdy vyhledávání provádí.

Zadávání požadavku se provádí stejně jako v klasickém elektronickém katalogu. Uživatel se přihlásí do svého čtenářského konta a následně může zadat požadavek. V našem systému používáme jednotné přihlášení do všech zdrojů, takže pokud se uživatel přihlásí jednou, ať už do svého čtenářského konta nebo k plnému textu databáze, zůstává přihlášený pro všechny služby. Jednotné přihlášení není součástí discovery systému, je to nadstavba, která však velmi usnadňuje uživatelům práci, zvláště pokud má knihovna hodně elektronických zdrojů nebo návazných služeb, ke kterým je nutné se přihlašovat.

Naši uživatelé nyní vedle sebe naleznou původní katalog a discovery systém Primo. Do budoucna však počítáme s tím, že jediné rozhraní dostupné z webu knihovny bude discovery systém Primo. O tom, kdy tato změna proběhne, budeme naše uživatele včas informovat.

Věříme, že naši uživatelé naleznou k novému uživatelskému rozhraní cestu. Knihovny ho mohou využít pro

objednání MVS, nabízíme i školení. Budeme vděční za ohlasy veřejnosti i knihoven. Připomínky a dotazy lze psát přímo z úvodní strany Prima – přes link Napište nám.

Kontakt na autorku: hana.hornychova@svkhk.cz

System Primo SVK HK: <http://primo.svkhk.cz>

© 2000-2010 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz